अस्मद्यपेक्षान् अस्मास्वेवविशेषेणापेक्षावतः अतएव गृहेषु निर्व्यपेक्षान्निरपेक्षान् श्रमात्सांप्रतं अरुणोदयेपि सुप्तान् ॥ १९ ॥ एते पौराअस्मन्निवर्तने यथानियमं यत्नंकुर्वंति तथाजाने अपिप्राणान्न्यसिष्यंति त्यक्ष्यंति नतुअस्मन्निवर्तनविषयंनिश्चयंत्यक्ष्यंतीत्यर्थः ॥ २० ॥ अतोयावदिति ॥ लघु शीघ्रं ॥ २१ ॥ शीघ्रगमनेहेतुमाह ॥ अतइति ॥ एतदनंतरमेते यतोमामनुरक्ताअतोभूयोपि नस्वपेयुरतोयावन्नोत्तिष्ठंति तावच्छीघ्रंगच्छामइत्याशयः ॥ २२ ॥ तत्रहेत्वंतरमाह ॥ पौराहीति ॥ आत्मकृतात् आत्मनिमित्तकात् ॥

अस्मद्यपेक्षान्सौमित्रेनिर्व्यपेक्षान्गृहेष्वपि॥ वृक्षमूलेषुसंसक्तान्पश्यलक्ष्मणसांप्रतं ॥ १९ ॥ यथैतेनियमंपौराःकुर्वंत्यस्मन्निवर्तने॥ अपिप्राणान्न्यसिष्यंतिनतुत्यक्ष्यंतिनिश्चयं॥ २० ॥ यावदेवतुसंसुप्तास्तावदेववयंलघु॥ रथमारुह्यगच्छामःपंथानमकुतोभयं ॥ २१ ॥ अतोभूयोपिनेदानीमिक्ष्वाकुपुरवासिनः॥ स्वपेयुरनुरक्तामांवृक्षमूलेषुसंश्रिताः॥ २२ ॥ पौरास्त्यात्मकृताद्दुःखाद्विप्रमोच्यानृपात्मजैः॥ नतुखल्वात्मनायोज्यादुःखेनपुरवासिनः॥ २३ ॥ अब्रवील्लक्ष्मणोरामंसाक्षाद्धर्ममिवस्थितं॥ रोचतेमेतथाप्राज्ञक्षिप्रमारुह्यतामिति॥ २४ ॥ अथरामोब्रवीत्सूतंशीघ्रंसंयुज्यतांरथः॥ गमिष्यामिततोरण्यंगच्छशीघ्रमितःप्रभो॥ २५ ॥ सूतस्ततःसंत्वरितःस्यंदनंतैर्हयोत्तमैः॥ योजयित्वातुरामस्यप्रांजलिःप्रत्यवेदयत् ॥ २६ ॥ अयंयुक्तोमहाबाहोरथस्तेरथिनांवर ॥ त्वरयारोहभद्रंतेससीतःसहलक्ष्मणः॥ २७ ॥ तंस्यंदनमधिष्ठायराघवःसपरिच्छदः ॥ शीघ्रगामाकुलावर्तांतमसामतरन्नदीं ॥ २८ ॥ ससंतीर्यमहाबाहुःश्रीमान्शिवमकंटकं॥ प्रापद्यतमहामार्गमभयंभयदर्शिनां॥ २९ ॥ मोहनार्थंतुपौराणांसूतंरामोब्रवीद्वचः॥ उदङ्मुखःप्रयाहित्वंरथमारुह्यसारथे॥ ३० ॥

आत्मना आत्मनिमित्तकेन योज्याः संयोज्याः ॥ २३ ॥ आरुह्यतां रथइतिशेषः ॥ २४ ॥ ततः संयोजितेन तेनरथेनेत्यर्थः॥ शीघ्रंगच्छ रथयोजनायेतिशेषः प्रभो समर्थ ॥ २५ ॥ २६ ॥ युक्तः सज्जः ॥ २७ ॥ परिच्छदोधनुःकवचादि॥ आकुलावर्तां निबिडावर्तां आवर्तैराकुलामितिवा॥ २८ ॥ भयदर्शिनामप्यभयं मार्गं राजमार्गमित्यर्थः ॥ २९ ॥ त्वमेव रथमास्थायोदङ्मुखःप्रयाहि मत्प्रतिनिवृत्तिबुध्युत्पादनेन जनमोहनाय नतुवयं व्रतभंगापत्तेः ॥ ३० ॥